

NEJKRÁSNĚJŠÍ DARY PŘICHÁZEJÍ,
KDYŽ UŽ V NĚ NEDOUFÁME

Dar*^{*}

LADA
NEŽÁDALOVÁ

COSMOPOLIS

Copyright © Lada Nežádalová, 2026
© Grada Publishing, a. s., 2026
Cover illustration © Martina Bártová s pomocí AI, 2026

ISBN 978-80-247-4417-9

Dar**

LADA NEŽÁDALOVÁ

*Pro všechny, kteří se ocitají
na poli mezilidských a partnerských vztahů
a hledají své místo v životě*

Část I.
10 dní

Březová, 2020

DEN PRVNÍ

I.

To ráno vstala jako obvykle v pět hodin. Chvilku ještě zůstala sedět na posteli a pak zašátrala nohama a obula si vyšmajdané trepy. Ztěžka se zvedla a začala se pomalu šourat do kuchyně. Ráno ji vždycky zlobily kotníky, jako by byly ze železa a nešly vůbec ohnout.

V kuchyni postavila vodu na čaj. Všude panovalo ticho, jen pendlovky hlasitě tikaly. V tuhle dobu mě vždycky budíval hluk popelářských vozů, vytanulo jí na mysli. Unaveně zavrtěla hlavou, aby tu myšlenku zaplašila.

Venku svítalo. Bylo krásné svěží ráno, tak čerstvé, až křupalo. Z boudy vyběhl Bohoušek a v závěsu Karlík. Byl to jejich ranní rituál vítání, ocasy se jim jen kmitaly.

„Kluci, hned jsem u vás, jenom dám holkám.“ Došourala se k slepicím, které stály v řadě. „Tady máte, holky, nechte si chutnat.“

Chvilku je pozorovala, s jakou vervou se vrhly na šrot, do kterého rozmačkala trochu brambor.

DAR

„Ten apetit vám teda závidím,“ povzdechla si.

Kozy už na ni netrpělivě čekaly. Tlačily se u chlívku, a jakmile je otevřela, nedočkavě vyběhly ven. Největší, Maruna, si to rozvážně zamířila rovnou do travnaté ohrady a ostatní ji po chvíli následovaly.

„Tak tady máte, kluci, ještě vám naleju čerstvou vodu,“ položila misky s granulemi na zem. Bohoušek a Karlík jako na povel zabořili čumáky do misek a vzápětí slyšela jen jejich funění a mlaskání.

Doma usrkla trochu čaje a šla se umýt. Slabá žárovka ozářila její obličej v zrcadle. Viděla se tak už stokrát, tisíckrát, ale teprve posledních pět let si svůj obličej přestala prohlížet, přestala ho vnímat. Tentokrát se ale na sebe znovu zadívala. Spatřila unavenou ženu s rozčuchanými dlouhými vlasy, matnou, šedou pleť, rty semknuté do přísné čárky a oči... ty byly ze všeho nejhorší. Byly prázdné. Nezůstal v nich ani záblesk radosti, ani touha. To už bylo dávno. Teď už ne.

Posadila se ke stolu, upíjela čaj a plánovala den. Plánování, to jediné jí z toho minulého života zůstalo. Když věděla, co nastane v příštích okamžicích, byla klidnější a šlapala jako stroj. Hlavně nepřemýšlet. Mít každou minutu přesně určenou.

Dobře. Tak co dnes? Musí do vesnice do obchodu dovézt nějaké sýry. Zároveň si nakoupí. Odpoledne připraví další sýry na zrání, mléka má od holek tak akorát. A večeru by měla uklidit dvorek, naštipané dříví tam leží už dva dny.

10 DNÍ

Stále se opakující rutina ji uklidňovala. Neměla ráda změny, vybočení, překvapení.

II.

Kolem desáté dorazila před obchod a vylezla z auta. Vedle před hospodou už dřepěli štamgasti u svých ranních piv.

„Hele, baba zas přijela nakoupit,“ štouchl malý čtyřicátník do vedle sedícího pivního pupku v síťovaném tričku.

„Helejte, paninko, nedáte si s námi štamprli? A co vaše kozy?“ Všichni u stolu se rozřehtali. Nevšímal si jich a vydala se směrem k obchodu.

„Ty, poslouvej, proč jí říkáte baba?“ zeptal se závozník v montérkách souseda. „Kolik jí vlastně je?“

„Nooo,“ protáhl síťované tričko, „těžko říct. Ale moje stará povídala, že něco přes padesát. Prej to tvrdila Plachá z pošty.“

„To zas tak stará není,“ zauvažoval závozník.

„Jo, vole, ale vypadá tak o deset víc,“ pronesl rozhodně jeho soused a zhluboka se napil.

Závozník sledoval Kristýnina útlá záda. „Ale takhle zezadu to docela ujde, ne?“ nedal se odbýt.

Muži vyprskli. „Tak jestli seš na starý stodoly...,“ protáhl čtyřicátník vesele. „Ale bacha, je prej nějaká divná, říkaly ženský. S nikým se tady nebaví. Je jak ježibaba zavřená na tý své samotě.“

Kristýna došla ke krámu a vešla dovnitř. „Nesu vám další sýry,“ oznámila prodavačce a položila kabelu na pult.

DAR

„Hned si to přeberu, jen chvilku vydržte, mám tady nějaký Amíky, nebo co,“ prohodila roztržitě prodavačka a otočila se na mladou dvojici s batohy.

„Tak co teda chcete?“ obořila se na ně nevlídně.

„*Could we have some bread, please?*“ zopakoval zdvořile mladík.

„Ti říkám, že ti n-e-r-o-z-u-m-í-m!“ utrhla se žena už dost nasupeně.

„Chtějí chleba,“ vložila se do hovoru Kristýna.

„Jóóó chlebaáá?“ protáhla prodavačka. „Tak proč to neřeknou hned, že jo?“ zasmála se a mrkla na Kristýnu.

Ta jí úsměv neoplatila a obrátila se na dvojici.

„*Where are you from?*“ zeptala se; jejich angličtina měla známý cizí přízvuk.

„*We are Spanish,*“ prohodil s úlevou mladík. „*Just stopped here to get some bread.*“

Tak Španělé... Najednou před sebou znovu spatřila Madonu s dítětem a svou lavici v Pradu.

„To je všechno?“ zeptala se důrazně prodavačka.

„*Yes, thank you. And thanks for your help,*“ obrátil se mladík na Kristýnu. Ta mlčky přikývla.

„Vy jste jim jako rozuměla?“ začala vyzvídat žena za pultem. „A co tu chtějí? A odkud jsou? To jsou Amíci, že jo?“

Kristýna vzdychla. „Tady máte ty sýry, je jich deset. Za čtrnáct dnů přivezu další. Kdyby bylo potřeba víc, telefon na mě máte.“

„Frfňa jedna nafrněná!“ ulevila si žena nahlas, když se ujistila, že za Kristýnou zaklaply dveře krámu. „Taky by jí

10 DNÍ

nebylo, kdyby slovo prohodila. Žije tam sama jak jezevec. Ale že jim rozuměla, baba jedna,“ vyprskla jedovatě.

Tak, teď budu muset na nákup do městečka, pomyslela si Kristýna, když si uvědomila, že při útěku před řečnou prodavačkou zapomněla nakoupit. Vrátit se tam rozhodně nehodlala. „Ach jo,“ povzdechla si otráveně.

III.

Odpoledne pomalu ubíhalo. Práce se sýry jí šla od ruky, a hlavně ji opravdu bavila. Byla to úleva po všech těch letech dělat něco rukama a hned za sebou vidět výsledky. Bílé bochníčky zrajícího sýra stály seřazené v řadě. Dobrá práce.

Umyla si ruce, popadla velký koš na dřevo a vrhla se na hromadu polínek uprostřed dvora. Jednotvárná činnost jí vyhovovala, nemusela u ní přemýšlet. Sehnout se, zvednout, hodit do koše, sehnout, zvednout, hodit do koše, sehnout... Když ve stodole skládala do hraničky polínka z druhého koše, zaslechla náhle venku zvuk motoru. Nějaké auto přijelo před bránu, vzápětí bouchla dvířka. Přikrčila se za trám s tím, že se neukáže a počká, až nezvaná návštěva zase odjede.

Bohoušek s Karlíkem vystartovali k příchozímu. „Nazdar, hafani, je někdo doma?“ zeptal se jich muž přítivě. Kluci začali kolem něj poskakovat.

No to je super, pomyslela si Kristýna zlostně, teď ho zavedou až do kuchyně.

DAR

Pozorovala, jak muž přešel od vrat přes dvůr ke dveřím do chalupy. Kráčel pomalu, byl sehnutý, do obličeje zastíněného kloboukem mu neviděla, ale něco jí na něm zarazilo. Nějaká vzpomínka jí bleskla v paměti a hned zase zmizela. Takový pocit, že ho zná. Že zná tu chůzi. Tu chůzi...

Ohromeně se napřímila neschopná slova. To snad ne. To ne!

„Haló, je někdo doma?“ zaklepal muž na dveře. Karlík s Bohouškem zaštekali a rozběhli se ke stodole.

Muž za nimi otočil hlavu a pátravě se zadíval do otevřených vrat stodoly. V šeru zahlédl napřímenou strnulou postavu a jejich oči se střetly.

Kristýna se nemohla pohnout. Jako by celá ta léta zmizela a ona se znovu ocitla v čase, na který chtěla mermomocí zapomenout. Viděla, jak se muž pohnul a míří směrem k ní.

Sebrala veškerou svou sílu a vyšla ven.

„Ahoj, Martine.“

Překvapeně k ní vzhlédl.

„Týno?“ Očima jí klouzal po tváři a nekonečně dlouho si ji prohlížel.

„Jsem tady, Týno.“

Ta krátká stručná věta chvíli visela ve vzduchu. Nechá-pala ji. Nerozuměla jí. Proč? Proč je tady? Proč stojí *tady a teď* přímo proti ní?

„Co tu chceš?“ Znělo to, jako švihnutí bičem.

„Uvaříš mi kafe?“ zeptal se mírně.

10 DNÍ

Prošla kolem něj do chalupy, v kuchyni zapnula konvici s vodou. Těch pár minut jí pomohlo, aby se trochu vzpamatovala.

Bohoušek s Karlíkem vběhli dovnitř, vzápětí tam vkročil on.

„Posaď se,“ ukázala ke stolu, „kafe bude hned.“

Beze slova si sedl a mlčel i ve chvíli, kdy před něj postavila kouřící hrnek.

Kristýna se nechtěla na nic ptát. Vlastně ani nechtěla nic vědět. Po chvíli začal sám.

„Nezlob se, že jsem tě tu tak přepadl. Měl jsem asi raději zavolat. Ale tak nějak jsem tě potřeboval vidět osobně.“

„Jak jsi mě našel?“

„Karel mi řekl, že jsi asi někde tady. Chvilku mi trvalo, než jsem se na tebe doptal. Ve vesnici tě asi moc rádi nemají, co?“

Karlík uslyšel svoje jméno a přistoupil blíž k cizinci, aby mu něco neuniklo. Byla to divná návštěva. A paničku vůbec nepoznával. Cítil z ní strach, a taky zmatek.

Nechtěla se zeptat, ale nakonec to udělala.

„Proč jsi tady?“

Pohlédl na ni omluvně.

„Kolik je to let? Dvacet? Pětadvacet?“

„Nech toho. Proč jsi tady?“ zopakovala.

„Chtěl jsem tě vidět. Zjistit, že jsi v pořádku. A...,“ zaváhal, „chtěl jsem se asi ujistit, že už se na mě nezlobíš. A možná se i omluvit?“ zeptal se jakoby sám sebe.

DAR

„Proč? Je to už dávno. Není potřeba to připomínat,“ pronesla nesmlouvavě a zbytečně ostře. Prsty si hrála s třásněmi na ubruse a oči měla sklopené. „Jsem v pořádku. Mám se dobře. Nezlobím se a omluvu nepotřebuju,“ dodala ještě stručně.

„Tak fajn,“ pousmál se.

„Pokud je to vše, tak promiň, ale mám ještě práci. K autu trefíš sám,“ zvedla se k odchodu.

Podíval se na ni. „Vlastně... chtěl jsem poprosit, jestli bych tu mohl pár dní zůstat...“

„Tady???“ otočila se překvapeně a poprvé se na něj zadívala přímo. „Proč?“

„Potřeboval bych si pár dní odpočinout. A tady ta chalupa na samotě je na to ideální,“ znovu se usmál.

„Odpočinout si můžeš kdekoliv jinde. Na to mou samotu nepotřebuješ.“

„Prosím. Jde jenom o pár dní. Nebudu ti na obtíž.“

Nechápala to. Nerozuměla, proč tu chce zůstat. Ale z nějakého důvodu ho nedokázala odmítnout. „Jdu dodělat to dřevo,“ řekla a vyšla ven.

Díval se za ní a v očích měl smutek. A strach, že jí to nedokáže říct.

* * *

Madrid, říjen 1993

Poprvé ji uviděl, když pro ni to pozdní odpoledne jel na letiště. Byl trochu zvědavý, tenhle džob nebyl pro každého. Odloučení od rodiny, cizina, hodně práce, málo času na soukromí. Peníze byly skvělé, ale ten pracovní tlak málokdo vydržel, a pár kolegů se už vrátilo zpátky do Čech.

A teď tahle nová. Reference, které ji předcházely, byly zajímavé, jazykové znalosti imponující. Od prvního okamžiku, kdy ji spatřil, ho okouzila. Ohromila ho svou energií a nadšením. Navíc s údivem zaznamenal, že ignoruje všechny mužské kolem sebe. Vypadalo to, že si ani neuvědomuje, jak je hezká, bylo jí to jedno. Připadalo mu, že není na lovu mužů jako většina žen, co znal. Ona byla na lovu života, každé jeho minuty, každé vteřiny.

Už na cestě z letiště se živě vyptávala, jak to na pobočce chodí, co ji čeká. Domluvili se, že do kanceláře přijde druhý den na devátou. Ubytoval ji a pozval na večeři.

Večeřeli v malém podniku mimo hlavní třídu, kam chodili místní. Na začátek objednal jejich vynikající tapas. Jedli pomalu a on se ji snažil zaujmout znalostmi španělštiny, místních poměrů a zvyků.

Trochu ho vyvedlo z míry, že jí to příliš neimponuje.

„Jak dlouho jsi u nás v Čechách pracovala?“ zeptal se jí, i když odpověď znal z jejího životopisu.

„Byla jsem tam necelý rok. Nastoupila jsem hned po vysoké.“

DAR

„Je zvláštní, že tě už za tak krátkou dobu poslali sem. Většinou je potřeba delší praxe.“

„Chtěla jsem. Pořád jsem ředitele přesvědčovala, že na to mám a že to zvládnou. No, trochu se sice kroutil,“ zasmála se, „ale když jsem nepřestala naléhat, tak toho měl nakonec dost a povolil.“

„No, za tu chvíli jsi měla výsledky docela dobré,“ podotkl uznale. „Dokonce víc než dobré. Nemusel mít strach tě sem pustit.“

„Doma mě toho moc nečekalo. Proto jsem chtěla ven, získat větší rozlet, víc možností, větší zkušenosti, chápeš?“ podívala se na něj.

„A jak si to tady představuješ? Co bys chtěla dokázat?“

„Chci vyrůst. Chci cestovat. Učit se. Pracovat na tom, co mě baví. Využít vše, co jsem se naučila, a přidat k tomu kopu dalšího. Chci žít!“

„A milovat?“ nadhodil lehce.

„Na to nemám kdy,“ zasmála se. „Láska většinou všechno zkomplikuje. Mít vztah, kde mi ten druhý bude určovat, co mám dělat, v kolik mám přijít domů, s kým se mám bavit... tak na to opravdu nemám čas.“

* * *

Březová, 2020

DEN DRUHÝ

I.

Začali zpívat ptáci. Už chvíli nespala a vzpomínala na sen, který se jí zdál. Bylo zvláštní, že se objevil zrovna včera v noci. Už dlouho se jí nic nezdálo. Dřív, dřív mívala snů hodně; byly barevné a většinou velmi živé. Když se nastěhovala sem na samotu, sny ustaly.

Až do včerejška. Co se jí to vlastně zdálo? Ano, ležela ve velikém sále na lůžku potaženém rudým plyšem. Rozhlížela se kolem sebe. Byl tam někdo? Ne, prostor kolem ní byl prázdný. Ale někdo tam přece jen byl. Nebo to byl jen pocit? Někdo se na ni díval. Dívala se na ni Ona. Dívala se na ni laskavě, s vlídným úsměvem, soucitně. Mírně k ní nakláněla hlavu, jako by říkala: To bude dobré, všechno je v pořádku, jsem s tebou. Ale Kristýna cítila, že to v pořádku není. Volala ji k sobě, volala tu ženu s vlídným úsměvem, přijď ke mně, ale Ona nešla a Kristýna zůstala sama na lůžku s prázdnýma rukama a s pocitem něčeho nedokončeného.

DAR

V noci ho slyšela kašlat. Zprvu se trochu vylekala, ale pak si uvědomila, kdo to je. Znovu jí v hlavě zazněla otázka Proč vlastně přišel? Proč je tady? Odpověď neznala, proto se rozhodla tu otázku ignorovat. Tak jak přišel, tak zase odejde. A všechno bude jako dřív.

Když se vrátila z krmení, našla ho sedět v kuchyni. Byl trochu pobledlý, ale usmíval se.

„Připravil jsem kávu,“ řekl místo pozdravu, „dáš si?“

„Dík. Chceš snídani?“

„Zatím ne. Můžu ti s něčím pomoci?“

Zavrtěla hlavou, ale pak si to rozmyslela.

„Jestli chceš, tak můžeš naštípat dříví. Polena jsou v kůlně. Já je pak uklidím do stodoly. Pokud to teda zvládneš,“ dodala jízlivě.

„Ok,“ přikývl vděčně. „Myslím, že to zvládnou. Díky.“

Za co děkoval? Za práci? Za tu jízlivou poznámku? Pak ji napadlo, že možná děkoval za to, že mu dovolila zůstat. Za to, že s ním vůbec mluvila. Že ho rovnou nevyhodila.

Odešla do zahrady a za sebou slyšela úder sekery. No tak vida, sílu ještě má, pomyslela si překvapeně. Ráno vypadal skoro na umření, že by ho fyzická práce uzdravila? ušklíbala se v duchu.

Opřela motyku o plůtek a otočila se směrem k chalupě. Je zvláštní tu někoho mít. Zvykla si na svou samotu a vyhovovalo jí to. Nesnášela lidi kolem sebe. Ale pocit, že teď někdo na dvorku štípe dřevo, ji naplnilo podivným klidem. Jako by vše začalo do sebe zapadat. Jako by do rozházené skládačky začaly zapadat ty správné dílky. Zvláštní.

10 DNÍ

Najednou si uvědomila, že zavládlo ticho, rány ustaly. Když došla na dvorek, uviděla ho, jak sedí na špalku a utírá si pot. To teda moc nevydržel, pomyslela si ironicky, ale pak si všimla, že něco není v pořádku. Byl velmi bledý, pot mu tekl po tváři a znovu se rozkašlal.

„Jsi v pořádku? Můžu ti nějak pomoci?“ zeptala se účastně.

„Ne, to je v pohodě. Jen na mě přišla taková slabost. Hned budu pokračovat.“

Vstal, ale zavrával a musel se přidržet špalku.

„Promiň, jen se potřebuju něčeho napít, pak to dodělám,“ omlouval se.

„Nesmysl. Běž dovnitř a lehni si. Udělám ti čaj,“ řekla rozhodně.

Dívala se, jak nejistými pomalými kroky odchází do chalupy. Něco tu nesesedělo. Ten silný energický muž náhle působil slabě a ztraceně.

„Už je mi líp,“ usmál se vděčně, když mu podávala hrnek s bylinkovým čajem. „Asi jsem to trochu přehnal, nejsem zvyklý...,“ dodal.

„Co je s tebou? Jsi nemocný?“ zeptala se přímo.

„Ne... jen trochu slabý,“ přiznal nejistě. Díval se na ni a vypadalo to, že jí chce něco říct. Pak si to ale rozmyslel a položil hlavu na polštář. „Jenom si na chvílku odpočinu,“ dodal a vzápětí usnul.

Šla si po své obvyklé práci a v hlavě jí vířilo tisíce myšlenek. Ne, nebude se ho na nic ptát. Pokud jí chce něco sdělit, tak ať jí to poví sám.